

Skozi kongresna obdobja k napredku

Smo v obdobju med dvema kongresoma. Pred nekaj dnevi se je v Ljubljani končal 8. kongres ZKS, nekoliko daljši čas pa nas loči od 11. kongresa ZKJ.

V dveh krajših člankih bi rad podal pregled celotnega obdobja od ustanovnega kongresa na Čebinah pa vse do danes. Morda bo članek le skromna pomoč k vzdušju, v katerem je potekal zadnji kongres ZKS ter priprave na kongres ZKJ, ki so v teku.

I. kongres se je odvijal od 16. do 18. aprila 1937 v kmečki hiši na Čebinah. To je bil ustanovni kongres, ki se ga je udeležilo enajst delegatov iz vse Slovenije. Udeleženci so prišli na kongres v največji tajnosti. To so bili: Pepca Kardelj, Franc Leskošek in Ignac Krakar iz Ljubljane, Miha Marinko in Franc Salamon iz Trbovelj, Vencelj Perko z Jesenic, Ivan Tominec iz Kranja, Albin Vipotnik iz Zabu-kovice, Edvard Kardelj in Jože Butinar iz Ljubljane ter Janez Martinčič iz Bele krajine.

V prvi centralni komite KPS so bili izvoljeni: sekretar — Franc Leskošek, Miha Marinko, Pepca Kardelj, Vencelj Perko, Ignac Krakar — delavci, Jože Butinar kot obrtnik, Ivan Mihelčič — kmet, izmed izobražencev pa Edvard Kardelj in Mirko Košir.

Izvoljeni so bili še trije kandidati: Franc Salamon, Albin Vipotnik in Oskar Kovačič.

II. kongres KPS je bil v Ljubljani od 10. do 15. novembra 1948. leta. Na kongresu je bil za sekretarja soglasno izvoljen Miha Marinko. Za člane politbiroja centralnega komiteja KPS so bili izvoljeni: Avbelj Viktor, Hribar Janez, Kavčič Stane, Kraigher Boris, Maček Ivan, Potrč Jože, Regent Ivan in Sentjurc Lidija. Za predsednika kontrolne komisije je bila izvoljena tovarišica Vida Tomšič.

Na predvečer kongresa je Ljubljana oživila. Pred poslopjem CK KPS se je zbrala 30 tisoč glava množica, ki se je zaradi premajhnega prostora razlila v ostale ulice.

Delavci, nameščenici, člani sindikatov, mladina — vse delovno ljudstvo je na predvečer kongresa manifestiralo svojo neomajno zaupanje v partijo.

III. kongres ZKS je bil prav tako v Ljubljani. Odvijal se je od 18. do 20. maja 1954. Obdobje med II. in III. kongresom je ena izmed pomembnejših, saj je prav v tem času delovno ljudstvo pod vodstvom delavskega razreda izbojevalo svojo drugo zgodovinsko zmago. Obračunalo je s tendencami birokratizma in državnega kapitalizma ter uveljavilo socialistično demokracijo kot edino možno obliko resnične oblasti delavskega razreda.

Na III. kongresu je bil za sekretarja CK ZKS izvoljen Miha Marinko. Za člane izvršnega komiteja CK ZKS pa so bili izvoljeni: Ivan Maček, Boris Kraigher, Ivan Regent, Jože Potrč, Stane Kavčič, Viktor Avbelj, Janez Hribar, Vlado Krivic in Vida Tomšič.

Od 23. do 25. junija 1959 se je v Ljubljani odvijal IV. kongres ZKS. Tema kongresa je bila izvrševanje kongresnih dokumentov VII. kongresa ZKJ. Sedmi kongres ZKJ je dal ZKS obširen program. Vrednost tega programa ni bila samo v tem, da je dal teoretične odgovore na sodobna vprašanja boja za socializem, ampak predvsem v tem, da se je oslanjal na živo prakso socialistične graditve pri nas.

Novi centralni komite ZKS je izvolil v izvršni komite CK ZKS Viktorja Avblja, Janeza Hribarja, Alberta Jakopiča, Staneta Kavčiča, Borisa Kraigherja, Vlada Krivica, Franca Leskoška, Ivana Mačka, Franca Popita, Jožeta dr. Potrča, Ivana Regenta, Mitjo Ribičiča, Janeza Rudolfa, Vido Tomšič, Janeza Vipotnika in Borisa Zihlerja, za sekretarja CK ZKS pa Miho Marinka.

V. kongres ZKS je bil v Ljubljani od 17. do 20. maja leta 1965. Za političnega sekretarja so soglasno izvolili tovariša Miho Marinka. V novem izvršnem komiteju CK ZKS je bilo 17 članov: Viktor Avbelj, Albert Jakopič, Stane Kavčič, Vladimir Krivic, Franc Leskošek, Ivan Maček, Miha Marinko, Franc Popit, Mitja Ribičič, Janko Rudolf, Vida Tomšič in Boris Zihler.

V ožje vodstvo so bili prvič izvoljeni Marko Bulc, Tone Kro-pušek, Franček Mirtič, Tine Remškar in Janko Smole. Na kongresu je tovariš Edvard Kardelj v svojem govoru jasno prikazal problem, kako ustvariti vse potrebne pogoje in s tem omogočiti najrazličnejše oblike demokratične centralizacije, ki ustrezajo samoupravljanju in potrebam ljudi.

Slovenski delegati so se 9. decembra 1968 ponovno zbrali na VI. kongresu ZKS, ki je potekal med 9. in 11. decembrom. V dvorani gospodarskega razstavišča se je zbralo 433 delegatov ter 240 gostov. Poročilo o delu CK ZKS je podal tovariš Popit, kjer je med drugim poudaril, da je ZK Slovenije borbena organizacija delovnih ljudi ter, da s številom članstva ne moremo biti povsem zadovoljni.

Centralni komite, ki so ga izvolili na VI. kongresu je izvolil za predsednika Franca Popita, za sekretarja sekretariata CK pa inž. Andreja Marince.

V sekretariat so izvolili Staneta Dolanca, Vlada Janžiča, Milana Kučana, Frančka Mirtiča in Franca Setinca.

VII. kongres ZKS se je začel 3. aprila 1974 in je potekal dva dni. Franc Popit, ki je podal poročilo, je v svojem govoru kongresu orisal naloge komunistov v raz-

voju samoupravnih socialističnih odnosov. Med drugim je dejal: »Nobenega dvoma ni, da se pri nas v interesu delavskega razreda ter vse bolj z njegovimi vsakdanjimi odločitvami in pod vodstvom zveze komunistov nenehno krepijo samoupravni odnosi, ki vse bolj obvladujejo in določajo družbeni razvoj. Nobenega dvoma ni, da ta proces ne poteka spontano, sam od sebe in z lastno močjo, pač pa terja stalno politično in splošno družbeno pobudo organiziranega delavskega razreda, kar pomeni tudi, da iz njega raste njegovo idejno in organizacijsko vodstvo, ki ga predstavlja njegov najbolj zavesten, dosleden in borbeni del. Po zgodovinskem razvoju in po današnjih izkušnjah je to zveza komunistov.«

(Prihodnjič: VIII. kongres ZKS in priprave na 11. kongres ZKJ)

Kranjec Stefan

Teze za 10. kongres mladine, kongres bo decembra

Prejšnji mesec so se delegati konference Zveze socialistične mladine Jugoslavije zbrali na svoji redni seji, kjer so sprejeli teze za pripravo dokumentov 10. kongresa Jugoslovanske mladine, ki bo decembra letos. Predsednik jugoslovanske mladine Azem Vlasi je med drugim poudaril, da je mladinska organizacija danes pripravljena, da skoraj z vsemi

delovnimi ljudmi in ostalimi organiziranimi silami v družbi prispeva k skupnemu razvoju sistema socialističnega samoupravljanja. Na kongresu bodo največ pozornosti posvetili delovanju mladine na družbeno-ekonomskem področju ter krepitvi samoupravnih odnosov.

Zerdin Jože

*Vsem članom
kolektiva
čestitamo ob*

1. maju — prazniku dela

Uredništvo

Analiza gospodarjenja v delovni organizaciji Elma Črnuče v letu 1977 na podlagi doseženih poslovnih rezultatov

A. FINANČNO POROČILO

1. Uvod

Analiza gospodarjenja v naši delovni organizaciji temelji predvsem na podatkih bilanc uspeha TOZD, kot tudi drugih poročil in gradiva, ki je bilo na razpolago ob izdelavi te analize.

Že na samem začetku ugotavljamo, da je leto 1977 bilo gospodarsko dokaj uspešno, saj smo v primerjavi z letom 1976 ustvarili tudi sredstva za skupno porabo, razen TOZD Orodjarna, ki je tokrat, lahko rečemo, predvsem zaradi neodgovarajočega obračunskega sistema med TOZD, poslovala z izgubo na dohodku, katerega je pokrila TOZD Gospodinjski aparati.

Obenem leto 1977 predstavlja tudi obdobje intenzivnega prilagajanja določilom zakona o združenem delu. Tako je v lanskem letu bila uvedena vrsta priprav v naši delovni organizaciji (v nadaljevanju DO) usmerjenih v sprejemanje samoupravnih sporazumov, statutov, pravilnikov in drugih aktov s ciljem prilagajanja organiziranosti določilom Zakona o združenem delu.

Razen tega smo v letu 1977 dokončno dali tudi formalno pravno obliko TOZD s tem, da so TOZD bili registrirani maja 1977 leta. Po obdobju registracije TOZD smo intenzivno delali na pripravah novega obračunskega sistema med TOZD, ki temelji na dohodkovnih odnosih. Naš proizvodni proces, v katerem sodelujejo vsi TOZD, je medfazni proces proizvodnje, ki nam je narokal oblikovanje takih dohodkovnih odnosov, kjer bodo vsi naši TOZD ustvarjali celotni prihodek z udeležbo na skupnem prihodku z rezultati svojega živenga in minulega dela. To nam je tudi uspelo s tem, da so TOZD podpisali samoupravni sporazum o udeležbi na skupnem prihodku.

Nadaljnja naloga je v oblikovanju tehnike obračuna in izvajanju tega važnega akta v življenju.

Iz tega sledi, da vse te naše statutarne spremembe kažejo, da smo se, razen neposredne proizvodnje in prodajne problematike, intenzivno ukvarjali s prilagoditvijo našega starega načina organizacije in poslovanja, novim družbenoekonomskim pogojem.

Pri tem moramo poudariti, da je ta transformacija zahtevala veliko angažiranost vseh delavcev, tako v TOZD, kot v strokovnih službah, v iskanju novih rešitev.

2. Rezultati poslovnega uspeha

Iz tabele s razvidne naslednje značilnosti:

— če primerjamo rast celotnega prihodka z rastjo porabljenih sredstev, kar nam nakazuje ekonomičnost poslovanja TOZD, ugotavljamo, da so pri vseh TOZD in DSSS porabljena sredstva rastla počasneje kot celotni prihodek, razen pri TOZD-3 Transformatorji, kjer je indeks rasti ravno obrnjen, kar pomeni, da so porabljena sredstva rasla hitreje kot celotni prihodek. Ta ugotovitev nam narekuje zaključek, da so vsi TOZD bolj ali manj ekonomično poslovali, razen TOZD

Transformatorji, pri katerih je ekonomičnost upadla zaradi hitrejšega naraščanja stroškov, nampram celotnemu prihodku.

Isto velja za kategorijo dohodka, katera je rezultat poslovanja TOZD. Čim večji je celotni prihodek, porabljena sredstva pa čim nižja, je s tem večji dohodek. Rezultat boljše ekonomičnosti je večji dohodek TOZD. Največji indeks rasti dohodka je ustvaril TOZD-4 Orodjarna, čeprav je v končni fazi delitve dohodka imel izgubo na dohodku. To pa zaradi tega, ker ni mogel pokriti vseh obveznosti, ki jih je imel iz poslovanja.

Osební dohodki so tudi v porastu. Največji indeks rasti OD je dosegel TOZD Orodjarna. Osební dohodki so rasti hitreje od dohodka v TOZD-3, TOZD-6 in DSSS. Rast osební dohodkov je rezultat večje produktivnosti in večjega obsega proizvodnje in prodaje.

Glede skladov (poslovni sklad, sklad skupne porabe in stanovanjski sklad) ugotavljamo, da sta le dva TOZD z indeksom pod 100. To sta TOZD-3 in TOZD-4. Na to, da so taki nesorazmerni indeksi po TOZD, je vplivala struktura razdelitev sredstev in virov po TOZD.

3. POKAZATELJ USPEŠNOSTI POSLOVANJA PO ZR ZA LETO 1977

Naziv elementa	DSSS-1	Gosp. ap. TOZD-2	Transfor. TOZD-3	Orodjarna TOZD-4	Elektrom. Lendava TOZD-5	Elektrom. Čatež TOZD-6
Dohod. na delavca	116.326,—	123.805,—	142.579,—	143.316,—	66.017,—	103.677,—
Dohod. v razm. s povp. uporabl. sred.	15,24 %	48,55 %	80,49 %	99,00 %	83,55 %	87,85 %
Čisti doh. na del.	107.846,—	98.871,—	108.998,—	118.847,—	59.520,—	81.790,—
Akumul. v razm. z doh.	—	4,44 %	3,52 %	—	4,29 %	4,50 %
Akumul. v razm. s čistim dohodkom	—	5,56 %	4,61 %	—	4,76 %	5,70 %
Akumulacija v razm. povp. up. sred.	—	2,20 %	2,83 %	—	3,59 %	3,95 %
OD in SSP na del. mes. pov.	8.987,—	7.768,—	8.665,—	9.904,—	4.723,—	6.254,—
Čisti OD na del. mes. po.	6.277,—	4.360,—	4.656,—	6.401,—	3.680,—	3.865,—
Prisp. iz OD na del. mes. po.	2.528,—	1.747,—	1.833,—	2.500,—	1.497,—	1.682,—
Prisp. iz doh. na del.	8.480,—	24.594,—	33.580,—	26.146,—	6.496,—	21.886,—
Ak. z amort. v prim. s pov. upor. posl. sred.	0,78 %	7,22 %	4,47 %	10,40 %	8,54 %	15,25 %
Povp. up. posl. sr. na del.	763.107,—	249.829,—	177.133,—	144.759,—	79.015,—	118.020,—
Sk. prih. v pr. s por. sred.	326,47 %	123,46 %	146,05 %	228,56 %	128,30 %	150,39 %
Skup. prih. v prim. s povp. upor. obr. sred. — koef. obra.	0,52	3,93	2,86	5,80	5,66	10,80
Izguba na delavca	—	—	—	—	—	—
Doh. v prim. s pl. dohod.	87,28 %	1,54 %	89,7 %	107,98 %	81,1 %	112,1 %
Del čis. doh. za OD v prim. s plan. delom	90,5 %	116 %	77,0 %	106,47 %	76,33 %	100,73 %
Povp. št. zaposlenih	141	386	67	72	440	68

Tabela 1: STRUKTURA CELOTNEGA PRIHODKA

	Celotni prihodek	Indeks	Porabl. sredstva	Indeks	Dohodek	Indeks	Samopr. in dr. obv.	Indeks	Čisti dohodek	Indeks	Osnovni dohodek	Indeks	Skl. in dr. obv.	Indeks
TOZD-2	235.164	117	190.471	107	44.694	186	7.309	336	35.693	201	26.442	159	9.251	833
TOZD-3	28.487	141	19.504	149	8.982	125	2.009	338	6.867	129	4.563	166	2.304	90
TOZD-4	18.600	167	8.138	135	10.462	205	1.542	235	8.676	167	8.392	176	284	64
TOZD-5	125.367	155	97.706	154	27.661	162	1.998	116	24.939	155	21.126	142	3.813	316
TOZD-6	20.421	294	13.578	519	6.843	158	839	494	5.398	194	4.217	166	1.182	493
DSSS	23.477	86	7.191	77	16.286	90	1.187	81	15.098	91	14.536	95	—	—
DO	451.515	130	336.588	124	114.928	152	14.884	219	96.671	152	79.276	139	17.395	177

Volitve 1978

V četrtek, 9. marca 1978 smo po posameznih temeljnih organizacijah ELME imeli volitve delegatov za zbor združenega dela in skupščine SIS.

Z zastavami in cvetjem okrašena volišča so seveda vplivala na praznično vzdušje, za katerim pa se je skrivala množična politična in samoupravna akcija

vseh delovnih ljudi ELME, ki je potekala od evidentiranja preko kadrovanja do volitev.

Delegati so izvoljeni, volilni rezultati so objavljeni na oglasnih deskah, zato tukaj ne bi ponavljali suhoparnega seštevka posameznih glasov za delegata, ampak le bistveni rezultat volitev, ki nam jasno pove, da smo se

delavci ponovno in nedvoumno opredelili za samoupravljanje in naš delegatski sistem ter njegov napredek.

Izbrali smo si delegate, ki bodo v naslednjih štirih letih skupaj z nami oblikovali stališča, jih usklajevali in sprejemali. Z glasovanjem smo postali vsi sotravorci družbenega razvoja, seveda s polno zavestjo poglobljene vsebine, ki so jo imele volitve.

Delo v štiriletnem obdobju, ki smo ga pričeli z volitvami, je pred nami. V odprti družbi, ka-

kršna je naša, kjer ima glas vsakega posameznika svojo veljavo, ne bomo mogli iskati vzrokov za kakršnokoli nezadovoljstvo zunaj sebe, ampak se bomo morali samokritično vprašati, kaj smo prispevali k temu, da bi se pojavljali, odpravili. Le s takim delom in odnosom vseh skupaj, moto volitev DELAMO, USTVARJAMO, ODLOČAMO, ne bodo le prazne besede na papirju.

Vlado Berglez

3. Pokazatelji uspešnosti poslovanja za TOZD in delovno organizacijo

IZRAČUN POKAZATELJEV USPEŠNOSTI POSLOVANJA PO ZR 1 1977 ZA OZD »ELMA«

Naziv elementa	Vrednost
Dohodek	114,927.621
Povp. št. zapos. nap. vkl. ur del.	1.122
Povpr. uporab. posl. sred.	259,646.648
Ustvarjeni čisti doh.	96,670.975
Akumulacija	3,935.233
Oseb. doh. in sred. sk. pora.	92,735.741
Cisti OD	60,127.385
Prispevki iz OD	24,253.573
Prispevki iz dohodka	18,256.645
Skupni prihodek	451,515.349
Povp. upor. obratna sred.	142,399.671
Porabljena sredstva	336,587.728
Planirani dohodek	107,594.000
Del čistega doh. za OD	79,275.863
Planirani OD	84,538.000
Amortizacija popred. st.	9,171.369
Izguba (celotna)	—
Povp. št. zap. po stanju na k. m.	1.174

Naziv pokazatelja	Oblika pokaz.	Vrednost
Dohodek na delavca	din	102.431
Doh. vraz. povp. upor. sred.	%	44,26
Cisti doh. na delavca	din	86.159
Akum. v razm. z dohodkom	%	3,42
Akum. v razm. s čistim doh.	%	4,07
Akum. s povp. upor. sredstvi	%	1,51
OD in SSP na del. — mes. povpr.	din	6.887
Cisti OD na del. — mes. povpr.	din	4.466
Prispevki iz OD na del. — mes. povpr.	din	1.801
Prispevki iz doh. na delavca	din	16.271
Akum. z amort. v razm. spov. up. posl. sr.	%	5,05
Povp. upor. sr. na delavca	din	231.414
Skup. prih. v razm. s por. sred.	%	134
Skup. prih. v razm. s povp. upor. ob. sr. koef. obr.	%	3,17
Izguba na delavca	din	—
Doh. v razm. s plan. dohodka	%	106,81
Del čistega doh. za OD v razm. s planiranim delom	%	93,77
Povprečno št. zaposlenih	absol. št.	1.174

Zaključek

Za leto 1977 lahko rečemo, da je bilo v kreiranju družbenoekonomskih odnosov zelo uspešno, na gospodarskem področju pa zadovoljivo. Čeprav smo fizično izpolnili plan proizvodnje, nismo dosegli finančnega učinka, kot smo si ga planirali. Vzrok temu razkoraku je v nedoseganju planiranih cen našim proizvodom,

na drugi strani pa v porastu drugih obveznosti.

Akumulacije, ki bi nam služila za razvrstitev materialne osnove dela nismo ustvarili, saj smo komaj pokrili vse naše in samoupravne obveznosti ter nujni del za sklad skupne porabe.

Ekonomsko finančni sektor:
Vukašinič Milan

Mladi novinarji pred kongresom ZSMS

V Predvoru je bil 10. in 11. 3. posvet centra za obveščanje in propagando, ki deluje pri OK ZSMS in pri RK ZSMS. Na posvetu so med drugim podali poročilo o delu med IX. in X. kongresom ZSMS, ki bo v Novi Gorici predvidoma 24. oktobra. Na IX. kongresu so bile sprejete načelne smernice nadaljnjega razvoja informiranja in propagande v ZSMS, kar je pomenilo precejšen korak naprej v razvijanju delegatskih odnosov v organizaciji in izven nje. Kongresne priprave so nedeljiv del vsakdanje dejavnosti, vsekakor pa bo X. kongres prikazal rezultate, ki so bili doseženi in podal smernice za prihodnja obdobja dela. Prikazati se mora dejansko delo in vloga mladine.

Posebna komisija, ki se bo ukvarjala z informiranjem, bo pripravila pregled dosedanjih kongresov ter mladinskih akcij. Treba je pripraviti tudi propagandni material, vsekakor pa je zaželeno tudi sodelovanje z »AŽ informacijami« o pripravi na X. kongres ZSMS.

Pojavlja se problem dopisnikov in to predvsem v tovarniških glasilih, je bilo poudarjeno na posvetu, ki nimajo mentorjev in dovolj izkušenj, zato je bil podan predlog, da bi za dopisnike — novinarje organizirali novinarske šole tako v okviru delovnih organizacij, kjer izhajajo glasila in v lastnih občinah ali regijah, saj bi s tem odpadla kopica tehničnih in materialnih problemov.

Žerdin Jože

Organi samoupravljanja so sklenili

Skupni delavski svet je na svoji 29. redni seji dne 15. 3. 1978

— imenoval komisijo za analizo zbiranje združitev v SOZD TEGO v sestavi: Brečko Božidar — predsednik in člani: Fele Stane, Resnik Anton, Seršen Stane, Bugar ing. Stole, Anžlovar Franc ter Bergant Marjan. V omenjeno komisijo so družbenopolitične organizacije Elme imenovale še vsaka po enega člana — ti so: Seškar Milan, Stupica Janez in Ritonja Stane. Člani komisije morajo ugotoviti vzroke neuspelega referenduma, raziskati interes sodelovanja delovne organizacije v SOZD TEGO in predlagati postopek nadaljnjih ukrepov.

— Določil, da se grupe del poravnajo najkasneje do 1. 4., plačilni listi pa do 25. 3. 1978.

— Razpisal za dne 20. 4. 1978 volitve delegatov skupnega delavskega sveta in delegatov skupne delavske kontrole.

— Razglasil zbirno bilanco delovne organizacije in po poročilu o likvidnosti delovne organizacije v letu 1977 in v prvih dveh mesecih leta 1978, ki ga je pripravil ekonomsko finančni sektor in ugotovitvah poslovnega odbora sklenil, da službe v DSSS uskladijo investicijsko vlaganje z razpoložljivimi sredstvi, da uskladijo zaloge s planiranimi, da se izdela do polletja plan sanacije likvidnosti.

— Priznal kupcu »Elektromaterijal« Rijeka cassa sconto za mesec januar 1978 v višini din 9.470,85.

— Sklenil, da se tudi drugim kupcem prizna do 2 % cassa sconto za avanse, ki služijo za izplačilo osebnih dohodkov.

Delavski svet TOZD v Črnučah in DSSS so na svojih rednih in izrednih sejah v mesecu marcu:

— Razpisali volitve v organe samoupravljanja — v delavske svete, disciplinsko komisijo in odbore delavske kontrole, imenovali volilne komisije in komisije za izdelavo volilnega imenika.

— Sklenili, da se znesek preveč plačanih prispevkov za zvezo skupnosti otroškega varstva SR Slovenije, vplačanih v letu 1977 prenese v sklade skupne porabe TOZD in DSSS. Skupščina Zveze skupnosti otroškega varstva SR Slovenije je sprejela sklep o vrnitvi vplačanih prispevkov nad dogovorjenimi zneski v letu 1977 po samoupravnem sporazumu o temeljnih planov družbenega varstva otrok v SR Sloveniji v obdobju 1976—1980.

— Sklenili, da glasilo STIK ostane, SOZD se ponudi prostor za dopisovanje.

— Sklenili, da se prihodki in odhodki za leto 1977 knjižijo po kontih. Ti prihodki in odhodki so že upoštevani pri zaključnem računu.

— Dvosobno stanovanje na Cesti 24. junija 72a se dodeli Bedenik Mariji, delavki v TOZD Gospodinjski aparati, ki nudi v zamenjavo garsonjero v istem stanovanjskem bloku, katero zaseda Potočnik Anton.

Delavski svet TOZD Gospodinjški aparati je na svoji 25. redni seji dne 10. 3. sklenil:

— da se Marinković Rosandi iz Beograda — Jovana Rajića br. 3 pošlje nova avba tip 950. V servisu so avbo popravili in jo odposlali na strankin naslov, a se je pošiljka izgubila. Od časa, ko so avbo odposlali in ko se je ugotovilo, da stranka ni prejela pošiljke, je poteklo več kot tri mesece, zato je rok poizvedovanja za PTT storitve zastaral.

— Imenoval je komisijo za ocenitev individualne uspešnosti obratovodij in vodij v sestavi: dir. TOZD, Narat Janez in Žnidaršič Viktor. V komisijo za ocenitev individualne uspešnosti v oddelku administracija — evidenca je imenoval namesto Borisa Kanteta, direktorja TOZD.

Na svojih izrednih sejah dne 15. 3. in 27. 3. 1978 pa je odobril denarna sredstva iz sklada skupne porabe za vzdrževanje sameškega doma v znesku 160.000,— dinarjev s pripombo, da bodo tudi ostali TOZD v Črnučah prispevali sorazmerno po številu zaposlenih.

— Sprejel dopolnilo k 39. členu Pravilnika o ugotavljanju dohodka in delitev sedstev za OD TOZD GA, ki se glasi:

I. odstavku se doda:
za prvi mesec dobi delavec dodatka 30 ur

za drugi mesec dobi delavec dodatka 20 ur

za tretji mesec dobi delavec dodatka 10 ur,

odvisno v katerem oddelku se delavec priučuje.

Dodatki za opravljene ure, ki so prikazane v delovnih nalogih, se izplačajo po naslednji tabeli:

za obrat montaže — 4 grupa
za obrat polizdelkov-nekovin — 4 grupa

za obrat polizdelkov-trakov — 5 grupa

za obrat polizdelkov-vrtalnice — 5 grupa

za obrat površinske obdelave — 8 grupa.

DS TOZD Orodjarna pa se je na 5. redni seji dne 10. 3. 1978 strinjal s tem, da delegati SDS glasujejo za predlog sklepa o glasilu SOZD TEGO, ki ga bodo sprejele delegacije drugih TOZD.

Delavski svet TOZD Elektromaterial Lendava je na prvi seji dne 23. 3. 1978:

— Ugotovil, da so bile volitve v organe samoupravljanja pravilno izvedene in izide potrdi tako, kot so navedeni v zapisniku volilne komisije.

— Izvolil Anico Katona za predsednico DS in Vinka Branimira za namestnika.

— Imenoval člane izvršilnega odbora DS, komisije za delovna razmerja, komisije za varstvo pri delu in požarno varnost, komisije za družbeni standard, komisije za inventivno dejavnost, odbora za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito in enega člana v odbor za nadzor nad porabo sredstev za opremo delavnic SKC.

— Razveljavil sklep odbora za MR z dne 28. 2. 1978 in sklenil, da Horvat Elizabeta združuje delo za nedoločen čas.

— Iz sredstev za izobraževanje odobril Jožu Podgorelcu — slu-

(Nadaljevanje na 4. strani)

B. POSLOVNO POROČILO S PRODAJNEGA PODROČJA

Realizacija domače prodaje za leto 1977

TOZD	Grupa	Plan prodaje 1977 — din	Realizac. prodaje 1977 — din	Indeks
Lendava 05	Stikala	53,575.225,—	47,503.799,—	89
	Okovi	29,560.245,—	30,753.815,—	104
	Ostali inst. mat.	32,735.175,—	33,439.584,—	102
	Storitve	10,495.100,—	12,628.919,—	120
	Skupaj	126,365.745,—	124,326.117,—	98
MGA 02	Gosp. aparati	114,260.850,—	102,729.284,—	90
	GA Rowenta	11,764.500,—	1,086.011,—	9
	Skupaj	126,025.350,—	103,815.295,—	82
TRAFO 03	Serijski in naročila	27,500.000,—	28,130.432,—	102
DO	Skupaj	279,891.095,—	256,271.844,—	92

Splošno

Dosežki prodaje napram postavljenemu planu so dokaj ugodni in lahko rečemo, da smo postavljene naloge dobro opravili. Če analiziramo naše delo za domači trg, ugotovimo, da je plan instalacijskega materiala dosežen

z 98 %, gospodinjskih aparatov z 82 % in transformatorjev z 102 %.

Načrtovali smo ugodne rezultate predvsem zaradi hitre rasti reproductivne sposobnosti, večanja investicijskih naložb, pospešene dejavnosti stanovanjske izgrad-

nje, ugodne kreditne politike in dvigom standarda. Pod vplivom rasti povpraševanja po skoraj vseh naših izdelkih smo se že v prvem tromesečju v glavnem rešili velikih zalog. Takšno stanje je povzročila vrsta dejavnikov, med katerimi velja omeniti predvsem visoko stopnjo gospodarske rasti, na katero smo se že v pričetku leta dokaj dobro pripravili. Kljub temu pa potreb nismo uspeli zadovoljevati, čeprav smo se povečanemu povpraševanju in vsem spremembam hitro prilagajali. Na podlagi skrbno pripravljenih planov smo proizvajali blago, ki se je dobro prodajalo. Sistemsko smo obdelovali vsa tržna območja in spremljali ter tudi sproti reševali negativne pojave na trgu. S tem pa smo zastavljene programske naloge uspeli tudi uresničiti.

Instalacijski material

V drugem letu srednjeročnega obdobja smo zgradili in finalizirali ca. 75.000 stanovanjskih enot v družbenem sektorju in ca. 50.000 zasebnih hiš. Na oblikovanje stanovanjske dejavnosti, ki se je odvijala kontinuirano skozi celo leto, je vplivala predvsem ugodna kreditna politika.

Poleg stanovanjske gradnje so se razmahnila še druge gradnje.

Zaradi skrbno pripravljenih planov in dobro organizirane proizvodnje nasploh, nam je uspelo v pretežni meri pokriti potrebe trga po instalacijskem materialu, čeprav so se potrebe pri nekaterih izdelkih podvojile.

Že dalj časa smo si prizadevali pridobiti kot kupce izdelovalce lestencev, to je največje porabnike vseh okovov. S tem smo si zagotovili dolgoročno in čvrsto sodelovanje na področju prodaje. Sodelovanje je potekalo dokaj zadovoljivo. Potrebe naših kupcev smo pokrivali v zahtevanih intervalih. Ne moremo pa trditi, da smo jih zadovoljili v celoti, kajti okove nismo dobavljali v asortimanu. Zaradi neresnosti našega dobavitelja je izpadla iz proizvodnje izdelava dveh kovinskih okovov izvedbe E14 in E27. Ker sta oba izdelka dokaj važna in nepogrešljiva elementa pri izdelavi lestencev, moramo žal ugotoviti, da program sodelovanja s proizvajalci lestencev nismo izpolnili, ker naše dobave okovov niso bile v zahtevanem asortimanu.

Gospodinjski aparati

Pri pregledu uresničevanja programa za lansko leto je moč ugotoviti, da smo plan prodaje za aparate lastne proizvodnje dosegli 90 %, pri upoštevanju, da je ta za 17 % večji od prejšnjega leta.

Ugodna gibanja so se kazala predvsem zaradi stalnega povpra-

ševanja veletrgovine, kar je povzročilo pozitivne premike tudi v trgovini na drobno. Ta je bila skozi celo leto z našimi izdelki zadovoljivo založena.

Rekordno prodajo beležimo pri likalnikih z zaprtim ročajem, saj smo plan presegle kar za 20 %. Stalna in dovolj velika zaloga teh likalnikov je bila pogoj za dosego tako ugodnih rezultatov. Pri izdelkih, ki so bili na zalogi občasno, kot npr. likalniki s teflonom, beležimo padec prodaje, kljub temu, da se je povpraševanje stopnjevalo iz meseca v mesec. Zanimanje za ostale izdelke je bilo skozi celo leto dinamično, vendar plana prodaje nismo uspeli doseči zaradi izpadov proizvodnje.

Transformatorji

Realizacija letnega plana transformatorjev je bila v letu 1977 vrednostno presežena za 2 %, v NNU pa 24 %. Kljub temu pa bi bila realizacija lahko še boljša, če ne bi nastopale razne težave pri proizvodnji transformatorjev.

Glavni problem je bil v neredni dobavi transformatorskih listov EI oblike, kar je zaviralo redno proizvodnjo in zaradi tega nismo mogli pokrivati vseh potreb. Ozko grlo se je pokazalo tudi v ključavničarskem oddelku, ker zaradi pomanjkanja delovne sile ni bilo mogoče slediti rednemu toku proizvodnje. Težave so nastale tudi pri nabavi različnih vrst lak žice, ki jo potrebujemo v manjših količinah. Zaradi tega za proizvajalce žic nismo zainteresni in nas vežejo na dolge dobavne roke. Bolj bi morali skrbeti tudi za sortiranost pri zaščitnih transformatorjih, ker s pomanjkanjem določenih vrst dajemo konkurenci možnost za ugoden plasma svojih transformatorjev.

Problematika cen

Resne gospodarske probleme nam povzročajo nizke cene pri instalacijskem materialu, kar velja posebno za celo skupino okovov. Čeprav smo v maju prejeli odločbo o povišanju cen za 9 %, še zdaleč nismo dosegli rešitve za pokritje izgub. Posebno je potrebno naglasiti, da so izgube največje pri vseh okovih. Skrajni čas je, da prejmemo rešitev vloge za 24 % povišanje cen okovov. To je edina osnova, da lahko trgu zagotovimo dovolj kvalitetnih okovov in v terminih, ki jih zahtevajo naši kupci. Če povečanja cen ne prejmemo, se lahko TOZD Lendava — to je proizvajalec — odloči, da ukine proizvodnjo in poveča izdelavo izdelkov, ki imajo boljšo akumulacijo.

Tržno planski sektor
Merkandel Danica

(Nadaljevanje s 3. strani)

šatelj srednje politične šole CK ZKS 7-dnevno strokovno ekskurzijo (po poteh AVNOJ) v znesku 3.000,— din.

— Ni pristopil k soustanovitvi glasila SOZD TEGO.

— Določil izhodiščno urno postavko za izračun OD ob normalnem koeficientu del in opravil 1.000 za čas do konca prvega polletja v višini 18,15 din na uro (bruto).

— Predlagal zboru delovnih ljudi, da presežna sredstva, zbrana pri zvezi skupnosti otroškega varstva SRS razporedi v sklad skupne porabe.

— Potrdil, da se Elma Elektromaterial Lendava prijavi na natečaj za nakup trosobnega stanovanja po 4. razpisu sklada za usmerjeno gradnjo samoupravne stanovanjske skupnosti občine Lendava.

— Imenoval tov. Jožeta Rožmana v upravni odbor sklada sredstev za financiranje LO v občini Lendava.

— Sklenil, da minimalni OD za delavce, ki so na delu cel mesec, mora znašati najmanj 55 % povprečnega OD v SR Sloveniji v gospodarstvu v preteklem letu.

— Sklenil, da morajo predpostavljene ugotoviti vzroke za nedoseganje minimalnega OD delavcev, ki ne dosegajo povprečja obrata. Če se minimalni OD pod pogoji iz prejšnjega odstavka izplača dvakrat zapored ali trikrat v letu, se mora proti takemu delavcu uvesti postopek za ugotavljanje delavčevih delovnih sposobnosti za opravljanje tega dela, oziroma delovnih nalog.

— Dopolnil pravilnik o razporejanju dohodka in sredstev za OD s tem, da se vnese v tabelo vrednotenja grup — delo na podajalnem traku se ovrednoti v 06 grupo in se briše iz 04 grupe.

— V 04 grupi se še ovrednotijo: kovičenice in vlaganje na strojih z nožnimi vzvodi; zahtevna sestavljanja.

— Tov. Juršič Stanku določil oceno 25 % individualne uspešnosti.

Poslovni odbor delovne organizacije se je v mesecu marcu trikrat sestel.

Na 22. redni seji dne 4. 3. 1978 je razpravljal o perečih problemih proizvodnje in odobril stroške kosila delavcem EFS, ki so kljub pomanjkanju delavcev sestavili zaključne račune TOZD in DSSS.

Na 23. redni seji dne 10. 3. 1978 pa so člani predlagali kadrovske organizacijske sektorju, da izračuna OD delavcev po grupah in osebne dohodke nekaterih režijskih delavcev, na podlagi poročila o likvidnosti delovne organizacije ugotovili, da prekomerna vezava obratnih sredstev nad planiranimi povzroča nelikvidnost DO, da je potrebno zmanjšati zaloge surovin in polizdelkov, članom Društva upokojencev iz Črnuč odobrili prevoz z avtobusom, niso pa odobrili denarnih pomoči Društvu amaterskih graditeljev letal, Odboru za izgradnjo SPOMEN-DOMA v Balincu in Ekonomski srednje šole.

Člani PO so se dne 28. 3. 1978 spet sešli in odobrili nakup kopirnega aparata Nashua 1220-S v znesku 183.600,— din. Tehnološko-razvojni sektor je predlagal najboljšo ponudbo. Kopirni aparat dela kopije na navadnem papirju in to z obeh strani. Amortiziral se bo v 3—4 letih.

Člani so še razpravljali in sklenili, da delovna organizacija Elma objavi komercialni oglas na četrtini strani, v Monografiji pohoda po poteh partizanske Ljubljane 1978 v znesku 2.000,— din, da o prispevku Društvu orodjarjev Ljubljana odločijo delovni ljudje TOZD Orodjarna.

Na izredni seji dne 29. 3. 1978 so odobrili še prevoz članom strelske družine iz Črnuč in predlagali delegatom SDS potrditev ocene gl. direktorja s 75 točkami ali 15 % uspešnost, kar so delegati že potrdili.

Stare Marta

C. POSLOVNO POROČILO PROIZVODNJE ZA LETO 1977 TOZD-02 — GOSPODINJSKI APARATI

Poleg podatkov iz tabele je TOZD 02 Gospodinjski aparati naredil za TOZD 05 Lendava 45.000 NNU (polizdelkov) kot int. realizacijo, za TOZD 03 transformatorji 4.500 NNU kot int. realizacijo.

Tabela prikazuje doseženo proizvodnjo po obeh pokazateljih, t. j. v din in točkah (NNU).

Iz gornjih podatkov vidimo, da je TOZD 02 v celoti plan dosegel v fizičnem obsegu (NNU) z indeksom 124 in v vrednosti din z indeksom 110.

Po svoji strukturi in dejavnosti naj bi TOZD 02 Gospodinjski aparati delal kot finalist samo gospodinjske aparate. Iz tabele pa vidimo, da je omenjeni TOZD 02

Pregled izvršitve plana v letu 1977 v NNU in DIN

	NNU			DIN		
	plan	izvršit.	%	plan	izvršit.	%
Stikala		42.244			7.596.823,40	
Okovi		15.047			4.381.921,26	
Ost. inst. mat.		40.861			10.769.707,33	
Gosp. aparati	372.211	341.307	92	163.946.775	160.530.890,66	98
Gosp. ap. Rowenta	3.194	533	17	10.459.500	3.154.170,00	39
Storitve		24.024			4.937.414,38	
Skupaj	375.405	464.016	124	174.406.275	191.370.927,98	110

poleg svojega programa finaliziral tudi instalac. material (stikala, okove...).

Proizvodnja samih gospodinjskih aparatov je bila dosežena z indeksom 92 v fizičnem obsegu, v vrednosti din pa z indeksom 93.

Proizvodni plan za leto 1977 je bil postavljen tako, da bi TOZD 02 finaliziral samo grupo gospodinjskih aparatov, instalacijski material pa TOZD 05 Lendava.

Zaradi objektivnih težav, prenoša tehnologije in razporeditve delovne sile pa je bilo nemogoče v letu 1977 prenesti celoten program el. inst. mater. iz TOZD 02 v TOZD 05.

Izpadi plana v grupi gospodinjski aparati so bili največji pri likalniku Rowenta 91 s teflonsko ploščo. Vzrok so dobave nekvalitetnih plošč (porozne) in ozka grla v brusilnici. Izpad znaša 65.000 likalnikov s teflonsko ploščo.

Likalnik Mojca z odprtim ročajem je izpadel iz plana polovico prav tako zaradi plošč kot pri R 91. Za izvoz Mojce pa ni bilo odpoklica in tudi prav tako je izpadlo več kot polovica plana — skupaj torej 25.000 kosov.

Drugi večji izpad so bili aspiratorji 13.000 kosov. Tu so bili vzroki premajhne kapacitete večjih ekscenter stiskalnic. Iskalo se je možnosti s kooperacijo izven podjetja, vendar ni prišlo do kvaliteten dobav odpreskov.

Drugi vzroki za omenjene izpade so še nepravčasna dobava in kvaliteta materiala, predvsem iz domačega trga. V oddelku stiskalnic (štanc) pa je bilo prisotno tudi pomanjkanje delovne sile.

Produktivnost in izostanki so zajeti v skupnem poročilu DO.

Vodja planskega oddelka
Tone Jernejčič

Tabeli prikazujeta plan proizvodnje v letu 1977, njegovo realizacijo po TOZD in skupaj ter index plana napram realizaciji — izvršitvi. Prav tako tabeli prikazujeta z indeksom izvršitev v letu 1977 napram izvršitvi v letu 1976. Prva tabela prikazuje primerjavo v fizičnem obsegu NNU, druga tabela pa v DIN.

Fizični obseg proizvodnje v letu 1977 smo 100 % izvršili, v vrednosti pa smo za 2 % pod planom. Razlika je vsled večjega izpada gospodinjskih aparatov, ki

predstavljajo največjo vrednost v strukturi.

Primerjava plana izvršitve leta 1977 z letom 1976 pa nam pokaže velik porast. Fizični obseg je porastel za 31 %, v vrednosti pa za 39 %.

Poznano nam je, da leto 1977 predstavlja za naše izdelke konjunktorno leto, kar pa je bilo leta 1976 obratno.

Proizvodna problematika je zajeta po posameznih TOZD.

Pomemben dejavnik pri ugotavljanju uspešnosti delovne sile in organizacije dela je produktivnost.

Iz podatkov vidimo, da je produktivnost za celotno podjetje narasla napram letu 1976 za 16 % ob tako imenovani neto produktivnosti (samo proizvodni delavci) za 5 %.

Proizvodnja se je povečala (merjena v fizičnem obsegu) napram letu 1976 za 31 %. Povečanje delovne sile za celotno DO je 4 %, oziroma neposredne proizvodne delovne sile za 9 %. Tako, da gre povečanje proizvodnje na račun produktivnosti dela, kar je že omenjeno.

Prav tako nam kaže ugodni podatek o zmanjšanju bolniške, oziroma skupni izostanki.

Kljub povečanju delovne sile za 7 % se je v absolutni vrednosti bolniška zmanjšala za 6 % ali skupni izostanki za 2 %.

Potrebno pa bo na področju izostankov še veliko narediti v preventivnem smislu, kar naj bi še nadalje izboljšalo produktivnost.

Vodja planskega oddelka
Tone Jernejčič

Produktivnost

	1976	1977	Indeks
Opravl. ure vseh zaposlenih	1.844.840	2.068.912	112
Opravljen ure za proizvodnjo	793.922	977.450	123
Proizvodnja v NNU (brez koop.)	843.773	1.093.916	130
Produkt. btto (količn.)	0,457	0,529	116
Produkt. neto	1,063	1,119	105
Povpreč. št. zaposl.	1.094	1.170	107
od tega nepos. proiz.	593	648	109
Štev. del. dni	266	265	100
Štev. NNU proizv.	893.736	1.164.134	131
NNU dnevno	3.360	4.393	131

Izostanki v urah

	1976	1977	Indeks
Bolniški	237.695	224.056	94
Dopusti	165.157	167.867	102
Izr. plač. dop., opr. pl. ure., v. v.	21.017	8.731	41
Državni prazniki	62.969	74.409	118
Skupaj	486.838	475.063	93

POSLOVNO POROČILO PROIZVODNJE ZA LETO 1977

CELOTNA DO ELMA

Pregled izvršitve plana v letu 1977 po TOZD v NNU in din v primerjavi z letom 1977

V NNU	Plan 1977	TOZD 02	TOZD 03	TOZD 04	TOZD 05	Skupaj 1977	Skupaj 1976	Indeks 2:1	Indeks 2:3
Stikala	248.707	48.244			178.406	220.650	169.244	89	130
Okovi	228.227	15.947			243.241	258.288	211.398	113	122
Ostali el. mat.	176.252	40.861	286		130.159	171.306	145.836	97	118
Gospod. aparati	372.211	341.307				341.307	237.983	92	144
Gosp. ap. Rowenta	3.194	533				533	837	17	64
Storitve	55.726	24.024	319	679	43.582	68.604	53.606	123	128
Transformat.	82.000		103.446			103.446	74.748	126	138
Skupaj	1.166.317	464.016	104.051	679	595.388	1.164.134	893.736	100	131

V din	Plan 1977	TOZD 02	TOZD 03	TOZD 04	TOZD 05	Skupaj 1977	Skupaj 1976	Indeks 2:1	Indeks 2:3
Stikala	49.982.988	7.596.624			37.299.727	44.896.551	32.663.103	90	138
Okovi	30.076.480	4.381.921			27.707.072	32.088.993	27.664.225	107	116
Ostali elektr. mat.	32.922.900	10.769.708	814.395		24.560.087	36.144.189	28.514.694	110	127
Gospod. aparati	163.946.775	160.530.891				160.530.891	105.589.458	98	152
Gosp. ap. Rowenta	10.459.500	3.154.178				3.154.170	1.837.293	30	172
Storitve	9.487.200	4.937.414	72.519	220.047	7.612.866	12.842.847	10.322.065	135	124
Trafo	27.500.000		28.502.969			28.502.969	22.486.492	104	127
Skupaj	324.375.675	191.370.928	29.389.883	220.047	97.179.752	318.160.618	929.077.331	98	139

DOPISUJTE V STIK

Glasilo STIK izdaja delovna skupnost ELMA — tovarna gospodinjskih aparatov in elektromateriala Ljubljana — Črnuče. Ureja ga uredniški odbor, izhaja enkrat mesečno. Odgovorni urednik Milan Vukašinovič — Telefon: 343-271 — Rokopisov ne vračamo — Oproščeno prometnega davka po pristojnem sklepu 421-1/72 — Tisk: Tiskarna LJUBLJANA v Ljubljani

Posvetovanje o kakovosti izdelkov

STROŠKI ZA KAKOVOST V PRIMERJAVI S PROIZVODNJO

Proizvodnja	Leto 1974		Leto 1975		Leto 1976		Leto 1977	
	Din	%	Din	%	Din	%	Din	%
	217,509.832	100,00	248,119.822	100,00	229,077.332	100,00	318,160.609	100,00
Stroški izmeta	1,592.292	0,73	2,725.252	1,10	3,525.428	1,54	3,588.239	1,13
Stroški popravil in dodat. časov	183.311	0,08	203.580	0,08	413.557	0,18	400.964	0,13
Stroški neracionalne proizvodnje	315.504	0,15	279.045	0,11	625.812	0,27	856.962	0,27
Stroški reklamacij v garanciji	336.401	0,15 (0,46)	470.083	0,19 (0,69)	500.779	0,22 (0,61)	383.495	0,21 (0,41)
Procent izplačanih OD na SC	111.004	0,05	118.566	0,05	116.056	0,05	189.178	0,06
IZGUBE ZARADI SLABE KAKOVOSTI SKUPAJ	2,538.512	1,16	3,796.528	1,53	5,181.632	2,26	5,703.684	1,79
OD zaposlenih v kontroli	2,477.530	1,14 (5,72)	2,421.702	0,98 (5,01)	2,657.489	1,17 (4,84)	4,672.361	1,47 (6,00)
Amortizacija SK	287.961	0,13						
Stroški izdelave SK	249.933	0,11	535.303	0,22	446.884	0,19	832.019	0,26
Stroški za kakovost ostalih služb	465.081	0,21	529.690	0,21	587.006	0,26	715.551	0,22
Stroški nagrajevanja za kakovost	78.097	0,04	14.990	0,01	25.292	0,01	29.963	
STROŠKI VZDRŽEVANJA KAKOVOSTI SKUPAJ	3,549.602	1,63	3,501.687	1,42	3,734.671	1,63	6,249.896	1,96
STROŠKI ZA KAKOVOST SKUPAJ	6,088.114	2,79	7,298.215	2,95	8,916.303	3,89	11,953.580	3,76

Odstotki v oklepaju pomenijo:

- pri reklamacijskih stroških primerjavo z na domačem trgu prodanimi gospodinjstskimi aparati
- pri OD zaposlenih pa primerjava z ustvarjenim celotnim plačilnim fondom podjetja.

Pojem kakovosti je tesno povezan z nastankom človeške družbe. Človek je večno stremel, da bi posodobil orodja, ki jih je uporabljal v vsakdanjem življenju in s tem izboljšal kakovost. S pojavom obrti se je porajala želja obrtnikov, da bi označili svoje izdelke z nekim znakom, tako da bi se izdelek razlikoval od drugih. To so prvi poskusi zaznamovanja kakovosti. Prva organizirana gledanja na kakovost zasledimo v starem Egiptu ter Rimu, pred skoraj pet tisoč leti in to v vojski in gradbeništvu. V srednjem veku se

pojavljajo profesionalna združenja — esnafi, ki kontrolirajo in potrjujejo kakovost izdelkov svojih članov. S časom se je obrt koncentrirala po večjih mestih. Pojavijo se tudi proizvajalci orožja. S posodabljanjem tehnologije se tudi posodablja orožje, zahteve za kakovost postanejo ostrejšje. Tako je v Ameriki že leta 1790 firma Whitney podpisala pogodbo z vojsko o izdelavi pušk, v kateri je vnešen pogoji, da se cev mora dati zamenjati.

V ZDA se 1820 leta uvajajo kontrolniki in v proizvodnem procesu se prvič pojavlja kont-

rola kakovosti, ki ima nalogo, da ugotovi, če ustreza tehničnim pogojem.

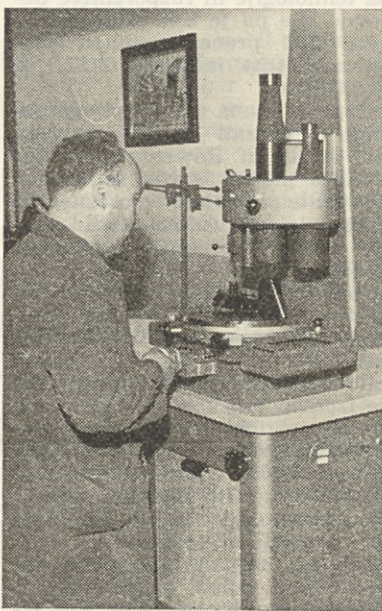
Ta kratek pregled o gledanju na kakovost nam pokaže, da je od najstarejših časov do danes kakovost imela svoj pomen, ne glede na nivo dobe, v kateri jo opazujemo, na stopnjo civilizacije, družbene ureditve ter zemljepisne lokacije določene človeške družbe.

Za čas, v katerem živimo je karakterističen intenzivni tempo razvoja znanosti in tehnike, ki imajo vse večji vpliv na življenje ljudi. Časovni interval med znanstvenim odkritjem in njeno uporabo se stalno zmanjšuje. Pospešeni tempo razvoja tehnike pospešuje rok zastaranja industrijskih izdelkov, oziroma skrajšuje njihov življenjski cikel. Tipi in modeli določenih proizvodov se hitro menjavajo z novjšimi, sodobnejšimi, kakovostnejšimi in zanesljivejšimi proizvodi. Zastarele metode proizvodnje se zamenjujejo z modernimi. Znanost postaja vse bolj proizvodna moč družbe. Združevanje znanosti in tehnike pomeni koncentriranje moči za pospešitev znanstveno-tehniškega progressa. Znanost daje gospodarstvu osnovo za njeno nadaljnjo nadgradnjo, omogoča, da se z uporabo obstoječih znanstvenih dosežkov ali dosežkov, ki se predvidevajo v prihodnje prognozira in planira uvajanje novih izdelkov, nove tehnologije, modernih tehnoloških procesov itd. z nalogo, da se izboljša kakovost izdelka ter poveča konkurenčna sposobnost na domačem in tujem tržišču.

Razvoj znanosti in tehnike prispeva k razvitku materialno-tehniške baze industrije ter posodabljanje organizacije in metode proizvodnje. Ravno tako omogoča znanstveni pristop problemu kakovosti in problemu definiranja tehniško-ekonomskega optimuma kakovosti proizvoda.

Zagaranje visokega nivoja kakovosti proizvoda nalaga nujnost hitrejšega tempa znanstveno-tehniškega progressa. Problem izboljšanja kakovosti postaja vse bolj sestavljen. Pojavlja se problem upravljanja s kakovostjo na znanstveni osnovi. Od uspešnega reševanja problemov upravljanja s kakovostjo v proizvodnji je odvisen nivo razvika nacionalne ekonomike, konkurenčne sposobnosti ter razširitev tržišča, zlasti zunanjega.

Visoka kakovost izdelkov se ne doseže samo z uporabo najmodernejših strojev, moderne tehnolo-

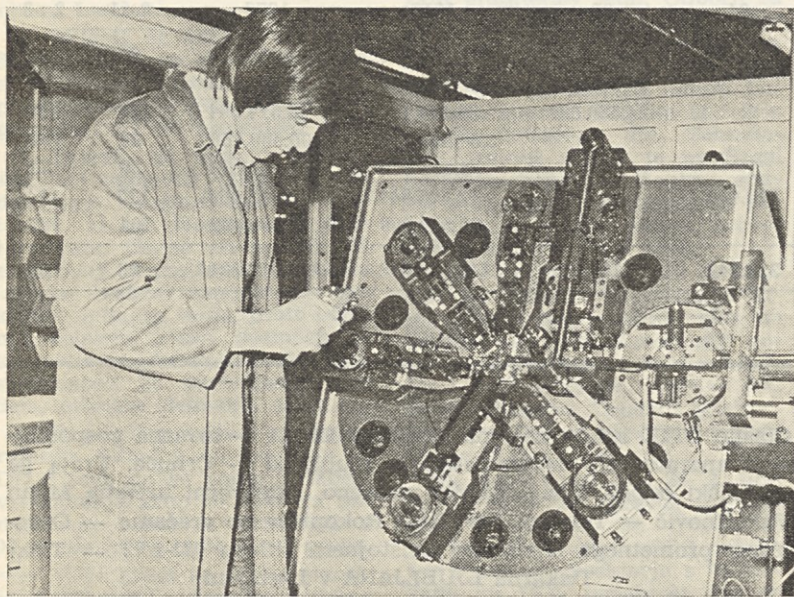
Precizne meritve so faktor, ki vpliva na kakovost izdelka

gije, avtomatizacije itd., ampak s stopnjo priprave in usposabljanjem vseh kadrov, ki sodelujejo v procesu doseganja in zagotavljanja kakovosti. Ne glede na stopnjo podjetja, ustanove ali organizacije, ki imajo moderno opremo ter kvalificirane in usposobljene kadre za dane funkcije, oni ne bodo dosegli planirani nivo proizvodnje, če kadri ne bodo svoje potencialne možnosti uporabili za izvršitev postavljenih nalog. To se lahko doseže le z uporabo individualnih zmognosti posameznikov v okviru kolektiva.

Izboljšanje kakovosti zahteva naslonitev na znanstveno in teoretično osnovo, v prvi vrsti na znanost o kakovosti proizvodov. Potreba za količinskim definiranjem nivoja kakovosti je prisotna na vseh področjih zagotavljanja kakovosti.

Znanstvene discipline, kot so matematična statistika, statistična kontrola kakovosti, znanstvena organizacija dela, mrežno planiranje, ekonomija, napovedovanje, znanstveno informiranje, standardizacija, metrologija in dr., dobivajo najširšo uporabnost na področju kakovosti.

Dne 30. 3. 1978 je glavni direktor naše delovne organizacije sklical posvetovanje o kakovosti

Moderna tehnologija, pogoj za kvaliteto

izdelkov. Na posvetovanju so razpravljali o:

1. Vprašanje nivoja kakovosti in organizacijski problem

2. Kakovost izdelkov in zakon o standardizaciji

3. a) Ustvarjanje kontrolne dokumentacije v TOZD;

b) Nadzorovanje izvajanja tekoče kontrole;

c) Koriščenje podatkov tekoče kontrole in ukrepanje.

Na razpravi je bilo poudarjeno, da je kakovost pomembna družbenoekonomska kategorija. V zadnjem času pa še pridobiva na pomenu, saj se o problemih kakovosti v Jugoslaviji vse več razpravlja. Prav tako je bil pred kratkim sprejet tudi nov zakon o standardih, kar vse vpliva na dvig kvalitete kakovosti. Kvaliteta izdelka je na tržišču tisto merilo, ki določa uspešnost neke delovne organizacije. Razen tega pa omogoča kvaliteta tudi višjo ceno na tržišču.

V naši delovni organizaciji se vprašanje kakovosti izdelka nanaša na tri različna področja:

a) medfazna kontrola: kvaliteta posameznih izdelkov je pri nas pomembna zaradi možnosti nadaljnje uporabe, predvsem v montaži ali pri predelavi. Sama medfazna kontrola — večje ali manjše upoštevanje le-te, je pomembno tudi pri delitvi celotnega prihodka, oziroma udeležbe posamezne temeljne organizacije v njem.

b) Funkcijska sposobnost in življenjska doba: oboje je pomemben prodajni faktor in odvisen od kontrole kakovosti.

c) Zunanji izgled izdelka, ki se sedaj sortira v dve kategoriji. Boljši za izvoz, slabši za domače tržišče. Izdelki bi morali imeti

vsi enotno kvaliteto in enotno obliko. Ločevanje kvalitete na domače in izvozne izdelke ni več mogoče. To pomeni, da bo potrebno stremeti za tem, da se doseže takšen kvaliteten nivo, da je izdelke mogoče enako uporabljati za domača in tuja tržišča.

Če si tabelarično pogledamo gibanje kontrole kakovosti, lahko opazimo, da stroški slabih izdelkov naraščajo v zadnjih letih. TABELA

Prav gotovo mora biti nek razlog za povečanje stroškov slabih izdelkov v zadnjih letih.

Iz splošne diskusije je bilo razvidno, da povečani stroški slabih izdelkov izhajajo iz reorganizacije kontrole kakovosti. Poleg tega pa tudi iz malomarnosti ali površnosti nekaterih kontrolorjev, ki svojega dela ne izvršujejo vestno in natančno. Lahko se v neki fazi proizvodnje izpusti nekaj nekvalitetnih polizdelkov in na koncu imamo v montaži izdelek slabše kvalitete ali celo nekvalitetnega.

Iz tega sledi, da bo potrebno kontrolo poopravi. Seveda pa ne nosijo krivde samo kontrolorji. Imamo namreč precej orodij, ki so že iztrošena in iz teh orodij se ne da več dobiti kvalitetnih izdelkov. Tudi to je del, ki vpliva na povečanje stroškov slabih izdelkov.

Iz razprave se je dalo izluščiti naslednje:

— potrebna je inštruktaža za enotnejši kriterij kontrole;

— dodatna stimulacija za povečanje kvalitete;

— obvezna izdelava dvojčkov pri novih naročilih orodij.

Pri obravnavanju druge točke je bilo poudarjeno, da je bil julija 1977 leta izdan novi zakon

o standardizaciji, predvsem zato, da se omogoči naši državi vključevanje v mednarodni sistem definiranja, ugotavljanja in potrjevanja kakovosti.

Najvažnejše razlike med stari in novim zakonom so:

— OZD morajo med delovnim procesom zagotoviti, da izdelki ustrezajo predpisanim zahtevam.

— Predno da OZD proizvod v promet, se mora prepričati, da ta ustreza pogojem in zahtevam določenih s predpisi.

— V zvezi z atestiranjem so v reviziji predpisovali obvezno atestiranje izdelkov.

Novi zakon ima namen:

— določiti družbeno opravičeno kakovost;

— razvijanje in projektiranje družbeno opravičenih izdelkov;

— preventivno kontroliranje kvalitete proizvodov;

— kontroliranje proizvodov v trenutku, ko se začne takšen artikel uporabljati;

— zaščititi koristi potrošnikov. Tretja točka dnevnega reda, to je:

a) ustvarjanje kontrolne dokumentacije v TOZD;

b) nadzorovanje izvajanja tekoče kontrole;

c) koriščenje podatkov tekoče kontrole in ukrepanje, ni bila obravnavana in se je preložila na naslednji sestanek, ki bo predvidoma v mesecu maju.

Zamuda Jože

E. POSLOVNO POROČILO S PODROČJA INVESTICIJ

Realizacija plana OS za leto 1977 DSSS

V planu investicij za leto 1977 je imela DSSS v glavnem pisarniško opremo, kot so:

mize, stoli, omare, pisalni stroji, merilno opremo za kontrolo kakovosti, katere žal večji del nismo mogli realizirati zaradi uvoznih soglasij. Ni bilo možno nabaviti fotokopirnega aparata za lansiranje pogonske dokumentacije za plansko pripravo proizvodnje zaradi uvoznega soglasja. Fizični obseg plana je bil izpolnjen za 64 %, finančni pa za 24 %.

Oprema je bila nabavljena v vrednosti 182.419,00 din.

TOZD Gospodinjiski aparati

Kot TOZD, ki se ukvarja s proizvodnjo ima tudi administracijo, tehnologijo in splošno službo, je imel v planu različno opremo: od pisarniške, priprav in naprav ter do direktno proizvodnih strojev.

Tudi tukaj smo imeli težave s pridobivanjem uvoznih soglasij, šele na koncu leta smo dobili soglasja za uvoz varilnega aparata PECO in BIAX izvijačev, medtem ko za primerjalne tehtnice nismo dobili soglasja za uvoz od Medresorske komisije.

Do konca aprila pa pričakujemo dobavo varilnega aparata PECO in BIAX izvijačev iz uvoza, v mesecu avgustu pa je rok dobave za oljni usmernik. Če upoštevamo plačan, a še ne dobavljena navedena osnovna sredstva, potem fizični obseg plana nabave OS za leto 1977 izpolnjen je za 76 % in finančni za 73 %.

Oprema je bila nabavljena v vrednosti 995.507,00 din.

TOZD Transformatorji

V TOZD Transformatorji zaradi specifičnosti proizvodnje je oprema predvsem iz uvoza. Težave so bile iste kot v TOZD GA. V začetku leta pa sta prispela navijalna stroja z odvijalci, v aprilu pa je prispel varilni polavtomat za varjenje trafo jeder v zaščitni atmosferi.

Pričakujemo še 4 kompl. BIAX elektro izvijačev.

Fizični obseg plana je izpolnjen 75 %, finančni pa 91 %.

Oprema je bila nabavljena v vrednosti 854.921,— din.

TOZD Orodjarna

Pri TOZD Orodjarna ni bilo opreme iz uvoza, razen SELECTION aparata, ki je bil v planu že leta 1976 in je bil v decembru 1977 nabavljen.

Od domače opreme je pomembno omeniti kalilno dvokomorno peč, katera je po 8-mesečnem dobavnem roku v aprilu 1978 prispela.

Fizično realizacijo plana ne moremo primerjati, ker se je TOZD odpovedal nakupu ene opreme za nakup druge.

Finančni obseg plana pa je bil izpolnjen za 75 %.

Oprema je bila nabavljena v vrednosti 235.513,00 din.

TOZD Lendava

TOZD Lendava je dislociran in zaradi tega ni poudarka na posamezno opremo. Enakomerno se je nabavljala proizvodna oprema, kakor tudi pisarniška. Z uvozom smo imeli enake težave kot pri drugih TOZD.

V posameznih pozicijah, kot so predgrevalci za tablete se je nabavna cena veliko razlikovala od planirane, tako da je tudi to vplivalo na spremembo plana.

Težave so bile s finančnimi sredstvi.

Fizični obseg plana je izpolnjen za 56 % in finančni za 40 %.

Oprema je bila nabavljena v vrednosti 386.548,00 din.

TOZD Čatež

V TOZD Čatež so v planu investicij za leto 1977 bile le dve poziciji. Merilne naprave za službo kontrole in nujno nepredvideno.

Oprema je bila nabavljena v vrednosti 89.162,00 din.

TOZD Čatež je imel tudi investicijski kredit iz leta 1975, predvsem za dokončanje gradbenih del. Iz teh sredstev je nabavljena oprema za jedilnico ter naročena avtomatska 25-tonska preša, katera pa še ni dostavljena od dobavitelja »JELŠINGRAD« — Banja Luka.

Pri vseh teh investicijah velja omeniti le to: dolgi dobavni roki, nepopolna dobava.

Pri nas pa so težave s finančnimi sredstvi in dolgo čakanje na zavarovanje plačila.

Investicijski oddelek

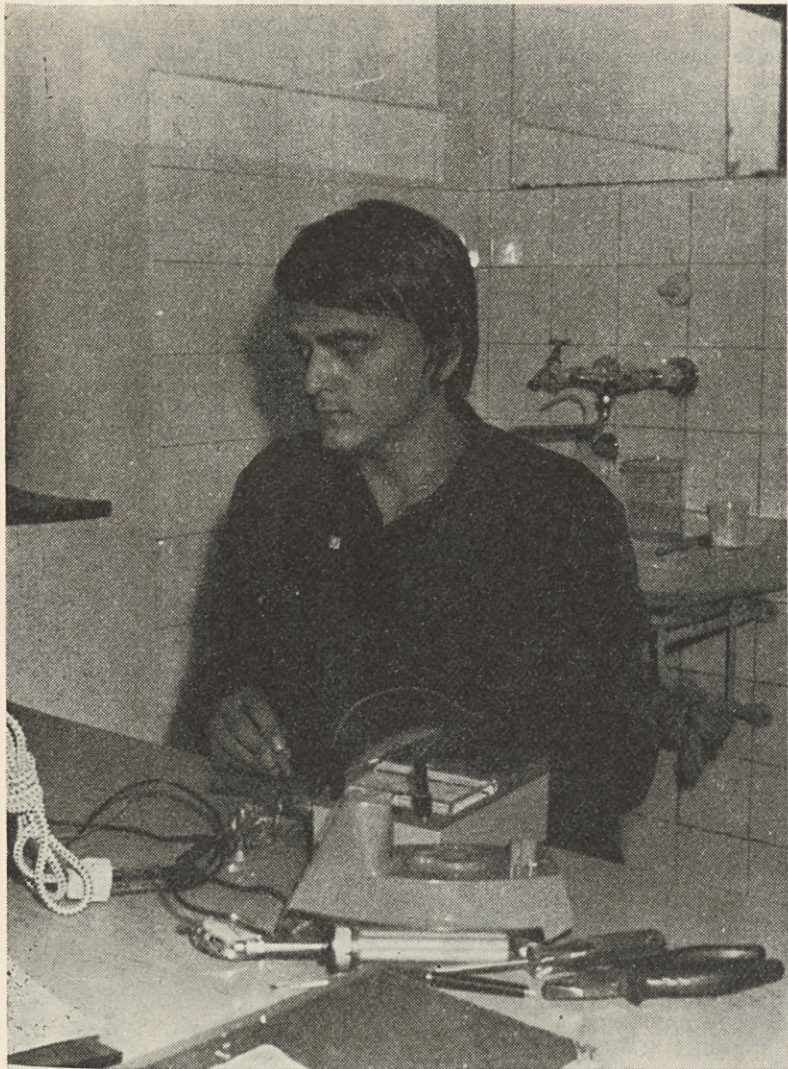
Marko Zupančič

ZAHVALA

Ob mnogo prerani izgubi našega sinčka DEJANA, se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Obenem se zahvaljujem tudi sindikalni organizaciji za pomoč. Vsem še enkrat hvala!

Tatjana Slapšak

V elektro laboratoriju se vršijo električne meritve

OB 32-LETNICI MLADINSKIH DELOVNIH BRIGAD — BRIGADIRJI VETERANI V ZNOJU IN ŽULJIH KALILI BRATSTVO IN ENOTNOST

POGOVOR Z BRIGADIRKO VINKO VERO

Na tisočih kilometrov poti sta se razlila asfalt in beton, razlila sta se pesem in delo, razlilo se je bratstvo. Pred dvaintridesetimi leti so mladi fantje in dekleta prišli za krampe in lopate. Začeli so graditi svojo svobodno domovino. Prihajali so od vsepovsod, toda bili so kot eden. Kljub znojem in žuljem so mladi brigadirji v prešerni razigranosti gradili nov svet, gradili so v svoji, s krvjo prepojeni domovini. Velika so imena gigantov Brčko—Banovići, Šamac—Sarajevo, Doboj—Banja Luka, Novi Beograd, Zenica, Nikšić in drugi. Leto za letom so mladi odhajali na gradbišča, mnogi so prvič zapuščali domače ognjišče, toda z odločnostjo na obrazu je izzvenela njihova obljuba, ko so vsi kot eden z »bomo« in »obljubljamo«, dali vsem vedeti, da bodo pravi brigadirji, da bodo udarniki, obiskovalci najrazličnejših tečajev. Vedno, tudi na današnjih mladinskih delovnih akcijah pa brigadirji dokazujejo, da so najboljši tovariši, prijatelji. Med njimi, delom in znojem pa se je kalilo bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov.

Tudi Prekmurska mladina ob vsem tem ni stala ob strani. Tisoče mladih Prekmurcev je nosilo brigadirske uniforme, na stotine se jih ponaša z značko »udarnik«. In navsezadnje vsako leto, oziroma leto za letom se je še več mladih spoprijelo z delom doma, zgradili so nekaj za Prekmurje zelo pomembnih objektov. To pa je velik prispevek k hitrejšemu razvoju in napredku naše pokrajine ob Muri.

Pogovarjali smo se z mlado brigadirko, 23-letno VERO VINKO, zaposleno kot monterko v montaži TOZD »Elektromaterial« Lendava.

Kot aktivna mladinka je Vera članica OK ZSMS Lendava, članica komisije za MDA pri predsedstvu OK ZSMS Lendava, je član civilne zaštite in član OO ZSMS Gaberje pri Lendavi, od koder je tudi doma.

V začetku naj povemo še to, da je Vera leta 1967 pobrala šila in kopita in odšla na Gorenjsko. Tam je živela do leta 1973, ko jo je življenjska pot pripeljala nazaj v rodno Prekmurje. Ne gre prezreti dejstva, da naša sobesednica ni bila aktivna na Gorenjskem. Kaj kmalu se je vključila v mladinsko organizacijo in delala kot aktivna mladinska aktivistka.

STIK: Tovarišica Vera, kdaj si pravzaprav začela z brigadirskim življenjem?

VERA: Z brigadirskim življenjem sem začela leta 1968 v akciji, ki je bila v okolici Bohinja (lokalna), 1969 leta sem pa bila v Bohinjski Bistrici (lokalna), 1970. sem se udeležila z mladinskim aktivom Gorje akcije, ki je bila na Kozjanskem. Nato pa sem se udeležila republiške akcije Suha krajina 77.

Prav o slednji pa je tekel tudi razgovor.

STIK: Kako je bilo organizirano brigadirsko življenje?

VERA: Če primerjam akcije takoj po vojni, naj povem, da je bil narejen viden napredek. Po vojni, natančneje z letom 1946, ko so se začele delovne akcije, je bilo vse ročno. Brigadirsko življenje je bilo organizirano po vojaški disciplini. Ob 4,00 uri je bilo vstajanje na melodijo »Hej brigade«, nato umivanje, jutranja telovadba, pospravljanje prostorov, zajtrk. Ob šestih se je začel delovni dan, ki je trajal osem ur. Po kosilu pa je bil prosti čas. V prostem času smo prirejali razne tečaje; za zdravstvo in higieno, družbenopolitična ureditev občine Novo mesto, kjer je bil okrajni sedež delovne akcije Suha krajina 77, sledili so razni tečaji, kot so: radioamaterstvo, fotoamaterstvo itd. Vse to je trajalo do 18. ure. Ob 19. uri je bila večerja. Ob dvajseti uri je bil zbor pred svojim taborom, razporeditev dežurstva, spuščanje zastave in branje zapovedi. Prav posebno skrb pa smo posvečali zabavno-kulturnim prireditvam, katere smo sami prirejali, gostovali pa smo tudi v bližnjih vaseh.

STIK: Kaj te je pritegnilo v brigado?

VERA: Osebnost me je pritegnila radovednost o brigadirskem življenju. Zanimalo pa me je, kakšno je življenje v brigadi nasploh. Tam pa sem se tudi zblížala z drugimi brigadirji—mladinci iz drugih koncev naše domovine.

STIK: Kakšne naloge si imela na republiški delovni akciji Suha krajina 77?

VERA: Ker je bilo v naselju več brigad, so me že v začetku akcije določili za komandirja 3. čete, kar je vsekakor odgovorna naloga. Imela sem določeno število brigadirjev, opravljala pa sem še vrsto drugih manjših funkcij.

STIK: Kaj ste delali na delovni akciji?

VERA: Na delovni akciji Suha krajina 77 smo kopali jarke za vodovode. Odkrivali in zakrivali smo tudi skale. Povedati moram, da je to kamnita pokrajina. Na terasi se je čestokrat prelila in odmevala pesem iz grl brigadirjev. Sami brigadirji pa so tudi velikokrat organizirali udarniške dneve. Brigada »Ljudska pravica« iz Lendave pa je pokazala in dosegla zavirljive uspehe v vseh pogledih. Številni mladinci so se vpisali med udarnike, kakšen ponos je za mladega človeka biti udarnik pa ni treba posebej poudarjati. Vsa organizacija brigade je slonela na samoupravnih odnosih. Naselje je bilo v Prevaljah pri Hinju. Brigada »Ljudska pravica« iz Lendave pa je bila združena z brigado Stane Kosec iz Ljubljane. V naselju smo imeli tudi svojo ambulanto.

STIK: Vera, bi lahko našim bralcem predstavila malo поблиže, kako je sestavljena brigada?

VERA: Brigada naj bo večja ali manjša, po številu brigadirjev je sestavljena tako: komandant brigade, njegov namestnik, četni

Brigadirka tov. Vinko Vera

komandirji, predsednik brigadne konference, disciplinska komisija, ocenjevalna komisija, treser in ekonom.

STIK: In kakšno je bilo informiranje v brigadi?

VERA: Naša brigada je vsak dan izdajala stenske časopise. Izdali smo nekaj brigadirskih biltenov (3) in pesmarico. Imeli pa smo tudi na razpolago najrazličnejše časopise, radio in televizijo.

STIK: Ali si dobila do sedaj kakšno pohvalo?

VERA: Vsako leto doslej, kadar sem bila na delovnih akcijah sem dobila brigadirsko značko ter številna priznanja za intenzivno dejavnost v brigadi.

Tudi letos se je Vera prijavila za mladinsko delovno akcijo KOBANSKO 78, ki bo šla na pot v okviru MDB »Ljudska pravica« Lendava v začetku avgusta.

Na koncu razgovora je povedala, da jo nekaj vleče v brigado, to pa je stopnja mlade delavčeve inteligence. Upamo, da bo podjetje tudi letos imelo veliko

razumnost in Vera bo spet »zadiahala« brigadirsko življenje.

Najlepša hvala za pogovor!

Tovarišica Vera nam je ob razgovoru posredovala tudi pesmarico, ki je bila izdana v Suhi krajini 77. Iz nje je moč izluščiti najrazličnejše pesmi in ena od teh pravi takole:

OJ DRUGOVI, JEL VAM ŽAO
Oj drugovi jel vam žao,
rastanak se primakao,
rastanak nam nije mio,
drugarski je život bio.
Na trasi se započeo,
v naselju nastavio,
na stanici završio.

Oj mašino pusti paro jače,
da ne vidim kako drago plače.
Oj mašino slomila točkove,
što rastavi najbolje drugove.
Oj mašino slomila točkove,
što rastavi cure i mladiče.
Zbogom ostaj drvena barako,
u tebi sam ojevao i plakao,
zbogom ostaj šerpe i tanjuri,
neka vas ližu drugi Brigadiri.

Žerdin Jože

Posnetek je nastal na posvetovanju o kvaliteti izdelkov

F. POROČILO O KADROVSKI PROBLEMATIKI V LETU 1977

V začetku leta 1977 oziroma meseca januarja je imela DO Elma 1084 zaposlenih delavcev. DO Elma je sestavljena iz 5 TOZD in delovne skupnosti skupnih služb, in sicer:

TOZD GOSPODINJSKI APARATI

TOZD ORODJARNA

TOZD TRANSFORMATORJI in DELOVNE SKUPNOSTI SKUPNIH SLUŽB, ki se nahajajo na območju Črnuč ter

TOZD ELEKTROMATERIAL LENDAVA

TOZD ELEKTROMATERIAL ČATEŽ.

V gospodarskem načrtu smo predvideli povečanje števila delavcev na 1308, kar pomeni povečanje za 224 delavcev.

Konec meseca decembra je DO Elma imela 1260 zaposlenih, kar pomeni, da nismo uspeli pridobiti ca. 50 delavcev.

V TOZD Elektromaterial Lendava in Čatež s kadrovanjem ni bilo bistvenih težav, saj je na teh območjih dovolj delovne sile.

Precej problemov pa je bilo s kadrovanjem delavcev na ljubljanskem območju, kjer primanjkuje tako neposredne proizvodne delovne sile kot tudi posredno proizvodnih delavcev (režijev).

Da bi uspeli število delavcev vsaj delno približati planiranemu številu, smo kadrovali tudi izven naše republike in to predvsem proizvodne delavce, katere smo nastanili v samskem domu.

Posebno pereče pa je kadrovanje administrativno ekonomskih kadrov, katere izven naše republike nismo mogli kadrovati, saj je za opravljanje teh opravil potrebno znanje slovenskega jezika.

Kadrovski sestav DO Elma v decembru 1977:

1260 zaposlenih, od tega 776 neposredno proizvodnih delavcev, 484 posredno proizvodnih delavcev od tega 568 moških in 692 žensk.

Moški: 568, in sicer 277 neposredno proizvodnih, 291 posredno proizvodnih.

Ženske: 692, in sicer 499 neposredno proizvodnih, 193 posredno proizvodnih.

Ob sprejetju zakona o združenem delu se je tudi DO »Elma« pričenja prilagajati določbam zakona. Določene službe so se reorganizirale tako, da so bile prenesene nekatere naloge iz delovne skupnosti v temeljne organizacije.

Zaradi teh sprememb je veliko delavcev zapustilo delovno organizacijo in poiskati smo morali nove ljudi. Kljub velikim težavam smo uspeli vsaj delno nadomestiti delavce, ki so zapustili delovno organizacijo, vendar pa ti novi delavci še ne poznajo vseh opravil in problemov, ki se porajajo na njihovem področju, saj so v večini začetniki in zato DO še ne posluje tako kot bi morala.

Kadrovsko org. sektor:
Ritonja Stane

KS ZSMS Elma delo mladih mora zaživeti v vseh sredinah

Da mladi v DO ELMA v letošnjem letu ne bi držali križem rok, so že v začetku letošnjega leta sprejeli obsežni akcijski program dela, ki mora zajeti vsakega mladca, sprejeli pa so tudi operativni načrt KS ZSMS ELMA v obdobju januar-oktober 1978. V nadaljevanju pišemo o nekaterih nalogah, ki zaslužijo precejšnjo pozornost.

— Sodelovanje OO ZSMS v TOZD in DSSS. Tako bo potrebno skozi celo leto intenzivno sodelovanje samih osnovnih organizacij z drugimi DPO v naši DO ter sodelovanje samih OO ZSM so ponekod prešibke, da bi konkretno zastavljene naloge izpolnjevale brez pomoči drugih DPO v TOZD.

— Dalje sodelovanje OO ZSM navzven. Tu se morajo OO ZSM kar najbolj konkretno vključiti v sodelovanje z OK ZSMS Lendava, Trebnje in Bežigrad. V izobraževanju mladih bo potrebno poiskati najcenejšo obliko izobraževanja mladih na vseh področjih družbenega življenja. Sledi stalna oblika izobraževanja in spremljanje družbenih dogajanj kot so na primer seminarji, okrogle mize, javne tribune. Pri tem se mora stremeti za tem, da se teh oblik izobraževanja udeleži čim več mladih.

Sodelovanje s samoupravnimi organi v DO in TOZD pa se mora razraščati in pri tem moramo stremeti, da bo čim več mladih delegiranih v samoupravne organe, tako na nivoju DO kot samega TOZD, kjer mladi delajo. Tu pa moramo izbrati odločne in

sposobne mladince ter se držati načel kadrovske politike.

Delovanje na kulturnem področju bomo morali še ojačati. Tako je že v obstoječem foto krožku potrebno organizacijsko okrepiti vodstvo, prirejati stalne razstave fotografij in najboljše tudi nagraditi. Vsi pa se moramo truditi, da ob večjih praznikih pripravimo v TOZD krajše kulturne programe, ki pa se morajo odraziti prav v letošnjem kongresnem letu.

Delovanje na športnem področju naj se odvija v vseh sredinah, kjer obstajajo kakšni klubi in kjer je tudi možnost športne razgibanosti. Zavedati se moramo gesla: »zdrav duh v zdravem telesu«. Organizirati bomo morali različna športna tekmovanja v okviru TOZD ter čim več tekmovanj med samimi TOZD.

Sodelovanje na mladinskih delovnih akcijah bomo okrepili v okviru DO ter organizirali več uspešnih akcij. Iz vsakega TOZD pa se pošlje na delovne akcije po več mladincev.

V informiranje-časnikarstvo bo potrebno pridobiti čim več mladih in to vrzel dopolniti tako, da bo dopisovanje v tovarniško glasilo STIK odraz vseh nas in vsak bralec bo vsakokrat našel nekaj zase.

Operativni načrt KS ZSMS ELMA pa obsega:

JANUAR: seja KS ZSMS, organizacija izleta (rekreacija);

FEBRUAR: letna konferenca KS ZSMS. Izlet v Kranjsko goru;

MAREC: seja KS ZSMS. Seminar za vodstva osnovnih organizacij;

Novosprejeti delavci v mesecu marcu 1978

TOZD — GA

— Prešeren, razporejen na delovno mesto tehnolog I, v površinski obdelavi, delo nastopil 1. 3. 1978

— Jandrič Vlado, razporejen na delovno mesto PR galvanizer, delo nastopil 6. 3. 1978

— Ferko Viktor, razporejen na delovno mesto PR galvanizer, delo nastopil 6. 3. 1978

— Novaković Živorad, razporejen na delovno mesto štancarja, delo nastopil 21. 3. 1978

— Golmajer Janja, razporejena na delovno mesto monterke, delo nastopila 6. 3. 1978

— Milošević Verica, razporejena na delovno mesto monterke, nastopila 6. 3. 1978

— Kremenović Jadranka, razporejena na delovno mesto monterke, nastopila 6. 3. 1978

— Glušac Nada, razporejena na delovno mesto monterke, nastopila 8. 3. 1978

— Štepec Marija, razporejena na delovno mesto monterke, nastopila 7. 3. 1978

— Petković Smiljana, razporejena na delovno mesto monterke, delo nastopila

— Mijatović Milojka, razporejena na delovno mesto monterke, nastopila 21. 3. 1978

— Matošević Frančiška, razporejena na delovno mesto monterke, nastopila 22. 3. 1978

— Marinković Jovanka, razporejena na delovno mesto monterke, nastopila 27. 3. 1978

— Znika Dragica, razporejena na delovno mesto monterke, nastopila 27. 3. 1978

— Lasica Jela, razporejena na delovno mesto monterke, nastopila 27. 3. 1978

— Adamović Mara, razporejena na delovno mesto 29. 3. 1978

DSSS

— Kolenc Anica, razporejena na delovno mesto administrator v prodaji, nastopila 1. 3. 1978

— Šketelj Nada, razporejena na delovno mesto pripravljalec podatkov v OP, nastopila 16. 3. 1978

— Seršen Miroslav, razporejen na delovno mesto referent prodaje, nastopil 15. 3. 1978.

Orojdarna

— Smerkolj Janez, razporejen na delovno mesto str. ključavničar, nastopil 15. 3. 1978

Čatež

— Potrebueš Jožica, razporejena na delovno mesto vrtalke, nastopila 13. 3. 1978

Lendava

— Jug Mijo, posluževalec avtomatov, nastopil 1. 3. 1978

— Soldat Andrija, posluževalec avtomatov, nastopil 1. 3. 1978

— Mgyar Milka, razporejena na delovno mesto planerja, nastopila 15. 3. 1978

— Vučko Štefan, razporejen na delovno mesto v montažo, nastopil je 17. 3. 1978

— Hozjan Ivanka, razporejena na delovno mesto v montažo, nastopila 14. 3. 1978

— Sobočan Rozina, razporejena na delovno mesto v montažo, nastopila 15. 3. 1978

— Cimerman Elizabeta, razporejena na delovno mesto v montažo, nastopila 16. 3. 1978

— Magdič Marija, razporejena na delovno mesto v montažo, nastopila 16. 3. 1978

— Faič Marija, razporejena na delovno mesto v montažo, nastopila 16. 3. 1978

— Prendl Ana, razporejena na delovno mesto v montažo, nastopila 16. 3. 1978

Lendava

— Ščavničar Angela, razporejena na delovno mesto v montažo, nastopila 16. 3. 1978

— Kelenc Božena, razporejena na delovno mesto v montažo, nastopila 16. 3. 1978

— Sarjaš Marija, razporejena na delovno mesto v montažo, nastopila 16. 3. 1978.

Sestavila: Velkavrh J.

Delavci, ki so prekinili v naši DO delovno razmerje v marcu 1978

TOZD GA

— Filipčič Dara, štancarka, sporazumno razrešena 10. 3. 1978

— Brodarič Dragan, galvanika, sam zapustil delo 8. 3. 1978

— Hranjec Ivan, galvanika, sam zapustil delo 15. 3. 1978

— Kozamurnik Roman, kontrolor, sporazumno razrešen 31. 3. 1978

— Jamšek Jožefa, monterka, sporazumno razrešena 31. 3. 1978

— Novaković Živorad, štancar, sam zapustil delo 31. 3. 1978

DSSS

— Vidmar Lejka, gl. knjigovodja, razrešena v odpovednem roku 14. 3. 1978

Čatež

— Kotar Stanka, vrtalka, sporazumno razrešena 11. 3. 1978

— Poglajen Andrej, strugar, sporazumno razrešen 31. 3. 1978

Sestavila: Velkavrh J.

APIRL: predavanje na temo: »pridobivanje in delitev dohodka«;

MAJ: seja KS ZSMS, športna tekmovanja med TOZD v Črnučah in po drugih TOZD. Razstava fotografij ob 25. maju, rojstnem dnevu maršala Tita ter udeležba na pohodu Po poteh okupirane Ljubljane;

JUNIJ: seja KS ZSMS. Izlet s predavanjem v nek zgodovinski kraj. Udeležba na MBM;

JULIJ in AVGUST: zvrstile se bodo seje KS ZSMS;

SEPTEMBER: seja KS ZSMS. Priprave na obletnico DO in priprave na volitve v organih ZSMS;

OKTOBER: seja KS ZSMS, volitve novih vodstev v OO ZSMS v KS ZSM.

Ob koncu tega zapisa naj povemo še to, da je predsednik KS ZSMS ELMA, tovariš ŠERIF DOGIČ.

Žerdin Jože

Nekaj misli iz uvodnega referata predsednika CK ZK Slovenije z VIII. kongresa ZKS

Na VIII. kongresu Zveze komunistov Slovenije smo se sešli z namenom, da bi pregledali svoje delo in razmere, v katerih živimo, jih presodili in si postavili cilje in naloge za bodoče. Doseženi uspehi pri družbeni preobrazbi nam dajejo novih moči in poleta, da se še bolj ustvarjalno zagrizemo v delo, da se bo še bolj okrepil samoupravni položaj delovnega človeka v naši socialistični družbi...

...Dokopali smo se do odgovorov na mnoga konkretna vprašanja našega nadaljnjega družbenega, socialnega in ekonomskega razvoja, kar je povečalo odločnost, prodornost in ustvarjalno moč vseh socialističnih samoupravnih sil družbe...

...Dosegli smo pomembne uspehe v razvoju materialne proizvodnje in razširitvi vseh področij družbene reprodukcije.

...Politično smo obračunali z nosilci liberalističnih in tehnokratskih konceptov odtujevanja ekonomske in politične oblasti od delavca in občana...

...Vse večji del družbenega dela in tokov družbene reprodukcije prehaja pod neposredno oblast in nadzor delovnih ljudi in tako postaja sestavni del njihove samoupravljalne prakse in zavesti...

...V sedanjem razvojnem trenutku je z vidika celokupnih odnosov v združenem delu najbolj pomembno, da dosežemo uveljavitev in praktično uresničitev dohodkovnih odnosov na strateško pomembnih vozliščih družbene reprodukcije, med katerimi so predvsem:

— odnosi med proizvodnimi in trgovskimi organizacijami združenega dela, ki so med seboj povezane in odvisne v procesih družbene reprodukcije s skupnim izdelovanjem in prodajo proizvodov oziroma storitev;

— odnosi med organizacijami združenega dela, katerih delavci so povezani z ustvarjanjem, gospodarjenjem in uporabo sredstev družbene reprodukcije;

— odnosi med organizacijami združenega dela, ki urejujejo medsebojne odnose v družbeni reprodukciji na temelju svobodne menjave dela;

— odnosi med delavci v organizacijah združenega dela temeljnih dejavnosti in delavci v delovnih skupnostih, ki opravljajo strokovna, upravna, administrativna in druga pomožna opravila, ki so pogoj za uspešno poslovanje organizacije združenega dela;

— odnosi med delavci v združenem delu pri ustvarjanju dohodka, oblikovanju sredstev za osebne dohodke in prisvajanju osebnih dohodkov...

...Interes delavca v temeljni organizaciji združenega dela še vedno ni dovolj povezan z interesom delavca, občana, prebivalca v krajevni skupnosti, kjer zadovoljuje vrsto svojih interesov in rešuje življenjska vprašanja, kot so npr. vprašanja stanovanja, otroškega varstva, preskrbe, varstva okolja in drugo. To bo ena naših najpomembnejših prihodnjih bitk, v kateri bomo morali okrepiti materialne osnove stanovanjskega gospodarstva, izdelati celovit usklajen sistem ekonomskih stanarjev, ki bo vključeval solidarnostne elemente socialne politike, ter uveljaviti samoupravno gospodarjenje in up-

ravljanje s stanovanji v okviru hišnih svetov in stanovanjske samouprave...

...Skupna vlaganja temeljnih organizacij združenega dela v nove proizvodne zmogljivosti morajo postati temeljna oblika združevanja dela in sredstev v novem sistemu razširjene reprodukcije...

...Samoupravno združevanje dela in sredstev mora postati bolj učinkovita oblika in sredstvo za premagovanje ozkih podjetniških in lokalističnih interesov ter za zagotavljanje skladnejšega razvoja v celotni družbeni reprodukciji, v regionalnem, slovenskem in jugoslovanskem merilu...

...Sedanje odnose med delavci v skupnih službah in delavci v organizacijah združenega dela temeljnih dejavnosti ter odnose med delavci v družbenih dejavnostih in uporabniki njihovih storitev je treba postaviti na dohodkovne odnose na osnovi svobodne menjave dela...

...V boju za uveljavitev socialističnih samoupravnih odnosov in za njihovo vse bolj humano vsebino na vseh področjih in v vseh celicah družbenega dela in osebnega življenja dobiva vse večji pomen in težo socialistična moralna zavest in praksa, ki raste iz socialističnih in samoupravnih osnov...

...Se posebej pomembna postaja vloga moralne zavesti na tistih področjih, kjer je potrebno usklajevanje osebnih in teh z družbenimi interesi, kjer sta potrebni vzajemnost in solidarnost, kjer so odločitve odvisne predvsem od stopnje njihove moralno-politične zavesti in osebne kulture...

...Človek je s svojimi interesi izhodišče in središče naših prizadevanj za preseganje že doseženega...

...Komunisti in člani SZDL ter drugih družbenopolitičnih organizacij se moramo v delegatskem sistemu ustvarjalno in organizirano vključevati v vse procese nastajanja odločitev — od pobude do izbire problemov, od demokratičnega sprejemanja odločitev do uresničevanja dogovorov...

...Najpomembnejše pa je to, da se bo vsak komunist zavedel odgovornosti, ki jo je z vodilno idejnopolično vlogo v naši družbi prevzela Zveza komunistov in s tem tudi on sam. Gre predvsem za to, da se odločno spopademo s politično neaktivnostjo, omahovanji, malomeščančino in karierizmom v lastnih vrstah ter da visoko dvignemo moralne vrednote naše revolucije, ki jih moramo člani zveze komunistov z delom razvijati in utrjevati...

...Enotnosti komunistov namreč ne ustvarja statutarna disciplina, temveč se kuje vselej znova v neposredni akciji in v boju za enotne poglede na neposredne in dolgoročne cilje skupnega boja za boljši jutri...

...Dogovore je seveda treba izpolnjevati, toda obenem moramo spremljati življenje in sproti dograjevati naša stališča...

...Sposobnost misliti marksistično pa si komunist tudi ob kritičnem presojanju lastne prakse le izjemoma pridobi mimo sistematičnega usposabljanja...

...Komunisti moramo biti organizirani in moramo delovati ta-

ko, da bo zveza komunistov aktivno dejavna med delovnimi ljudmi in občani ter v vseh oblikah njihovega samoupravnega političnega organiziranja ter delovanja...

...Revolucionarna ustvarjalnost in odgovornost ni bila slovenskim komunistom nikdar pretežka in nobena lastna žrtev prevelika. V tem je bila vedno naša tvorna moč, ki je zagotavljala, da je izšel naš delovni človek in naš slovenski narod iz vseh dosedanjih revolucionarnih preobrazb kot zmagovalac, da je slovenski narod skupaj z drugimi narodi Jugoslavije stopil na pot

svojega izvirnega razvoja in da smo uspešno zmogli premagati vse družbene, materialno-ekonomske in družbeno-ekonomske težave in krize, ki se neogibno porajajo pri takšnem burnem revolucionarnem razvoju družbenih proizvodjalnih sil in socialističnih samoupravnih odnosov. Pripadnost Zvezi komunistov Slovenije in Jugoslavije in naša odgovornost za socialistični samoupravni razvoj naše družbe nas zavezuje, da tudi v prihodnje gojimo in razvijamo to plemenito revolucionarno vrline, zaradi katere uživamo ugled in zaupanje delavcev in delovnih ljudi pri nas doma in v svetu.

27. april — dan Osvobodilne fronte

V letu 1941 je bilo preveč vroče, da ne bi zavrelo. Evropa je ječala pod najhujšim zlom — vojno. Mesec april bo vedno zapisan v spominu Slovencev, kot najbolj črn mesec. Na pobudo Komunistične partije Slovenije je bila 27. aprila ustanovljena Protimperialistična fronta, ki se je še istega leta preimenovala v Osvobodilno fronto. Bila je torej ustanovljena istočasno z nemškimi napadom na Sovjetsko zvezo in 10 dni po kapitulaciji Jugoslavije. Osvobodilna fronta je bila oblika združevanja vseh sil, ki so težile k nacionalni in socialni osvoboditvi. Ustanovili so jo ljudje, ki so predstavljali levo krilo sokolov, levo krilo krščanskih socialistov in kulturni delavci, ki jih je vodil Josip Vidmar. Vsi ti ljudje so bili že pred letom 1941 člani Društva prijateljev Sovjetske zveze.

Osvobodilna fronta je bila oblika združevanja vseh sil, ki so težile k nacionalni in socialni osvoboditvi in brez nje ne bi bilo mogoče organizirati zmagovite Narodnoosvobodilne vojne, ki je izvedla socialistično revolucijo, katere geslo je bilo — samo-

upravljanje, socializem, neuvrščenost.

Osvobodilna fronta je v Ljubljani in izven nje organizirala skupine, ki so delovale ilegalno. Tedaj ni bilo časa počasi živeti. Marsikdo je v jutranjem mraku odšel in se v večernem vračal. Kdor se je zavedal, da je Osvobodilna fronta desna roka Narodnoosvobodilne vojne, ni pomislil na zapreke in ni se pritoževal nad življenjem, v katerem je bilo delo smisel in prosti čas, obveznost in nagrada.

Ljudstvo je organizirano pomagalo borcev v gozdovih. Njihove akcije so bili podvigi, ki jih prav lahko primerjamo z bojem partizanov, le da je bil sovražnik neznan. In mnogi so umrli v tem neodkritem boju, tiho, skrito in neopazno, kot je bilo tiho, skrito njihovo ilegalno delo.

Danes pa živimo srečni, svobodni, organizirani v Socialistični zvezi delovnega ljudstva in uresničujemo geslo Osvobodilne fronte — Narodnoosvobodilne vojne — samoupravljanje, socializem in neuvrščenost.

Marta Stare

Predkongresne akcije

Na podlagi sklepov občinske konference ZKS Lendava je OO ZK »Elma« pripravila program akcij, ki so se uresničevale v predkongresnem obdobju. Za uspešnost začrtanih akcij so bile zadolžene vse DPO v TOZD. OO ZK pa je bila nosilec pobud.

Med akcijami, ki bodo tudi stalna naloga, naj poudarim naslednje: tekmovalstvo med oddelki: montaža, nekovine, obdelovalnica — tu gre za dvig produktivnosti.

Dalje, skrb za delavca pri delu ter spremljanje in uresničevanje zakona o združenem delu. Komunisti v lendavski ELMI so ocenjevali samoupravne sporazume in druge splošne akte TOZD po ZKD. Obravnavali so dokumente 8. kongresa ZKS ter spremljali kvaliteto in kvantite-

to rasti proizvodnje. V akcije so zajeti vsi delavci v TOZD. Ocenjevali bodo tudi delo komunistov in vrstah OO ZK, kako delujejo in kako izpolnjujejo svoje naloge. V teku je akcija na temo »Človek — znanje — produktivnost«. Komunisti iz ELME pa so se vključili v akcijo »Družba in knjiga«. Tako so prejšnji mesec organizirali razstavo knjig v TOZD. Med drugim je bila izložena literatura: O marksizmu, zbirka Leninovih in Titovih del.

Ob obisku na razstavi v ELMI sem med drugim prebral Kardeljeve besede, ki pravijo:

»Delavcu je danes knjiga vse potrebnejša, da se ob njej izobražuje in oborožen z znanjem izkaže pri delu in pri samoupravljanju«.

Zerdin Jože